

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Égész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Külföldi az év folyózatán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: KÓRÓSI-NAGY-ÚTCZA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCZA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseküli árcsökkentés adatik.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

Előfizetési felhívás.

Lapunk az újévvel 18-ik évfolyamába lép. A folyózat hosszú idő egész programot foglal magába, mely felment attól is, hogy lapunkat újabb ajánlattal bocsássuk az olvasó közönség elé. Egyszerű figyelmeztetés az, mit az év végén szükségesnek látunk ide ígteni, kérve tisztelt olvasóinkat, hogy lapunk újvívi folyamára is előfizetni kegyeskedjenek.

Előfizetési-díj:

Égész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 „

Az előfizetések Tóth László úrhoz küldendők.

A „KECSKEMÉTI LAPOK” szerkesztősége.

1885.

A tisztújítás küszöbén, a most beöltött hat év alkonyán, mikor minden ajk a város dolgairól beszél, és beszél higgadtan, a gondolkodó fő tárgyalóságával, midőn alig van köztünk valaki, a ki az ünnepnap pihenését is örömet nem áldozná a közügy érdekében: talán nem teszünk rosszat, ha ez év utolsó napján — a jövő évet ismertetőjük a türelmes olvasókkal.

Jól tudjuk, hogy éppen csak a város gazdálkodása, tehát főképp pénzügyeinek menete lehet az, a mely minden irányban kihívja a legerősebb kritikát s a mely egyedül a város lakosainak rendelkezése alatt áll. És az, a mit a törvények annyiban szabályoznak ugyan, hogy a köztárgyat elidegeníteni nem szabad, de természetesen meghagyják ezen belül a szabad rendelkezési jogot.

TARCSA

Kolozsvár karácsoni krisztkindlilje 1852-ben.

1851-től 1854—55-ig a kis káplár volt a legnagyobb úr szép Kolozsvár városában. — Fél és rettegett tőle az egész lakosság. Még Urban ezredes sem keltett maga iránt akkora rémületet, pedig Urban teljhatalmú úr, élet-halál ura volt. Azt akasztatta fel a kit neki tetszett, azt csukatta be a kinek az arca iránt ellenszenvet érzett. Azt az aszonnyit vesszőztette meg a kinek a férjét és családját legjobban meg akarta gyalázni. — Szeszélye törvény volt; jó kedve életet, szabadságot adott, rossz éjszakája és haragja börtönt, akasztófát, és még sem félt és iszonyodott tőle a város oly mértékben, mint attól az oláh zsandár-káplártól, a kit törpe és alacsony termetűt mindenki csak kis káplárnak nevezett. — Volt ugyan más neve is bizonyára — gondolom Kovácsiu vagy Floresiu — de azt csak kevesen tudták s még azok is csak kis káplárnak neveztek, mert ő néven tette magát félelem és gyűlölet tárgyává. Mert kém, feladó, végrehajtó, zsaroló és bakó volt egy személyben. Ő volt Urban ezredes hitteggja, kéme s legbizalmasabb és legmeghibettebb embere. — Mind a ketten oláhok voltak, engesztelhetetlen, égő gyűlölettel eltele nemzetünk iránt s korlát nélküli teljhatalommal zsarnokoskodtak a város és környéke felett. — Deák Ferencz fátyla nem törölte, de, ne is törölje le azon rémítő idők emlékezetét, — megbocsáthatunk, de nem feledtük el, s bár lemondunk megbocsúlásáról, de nem ari, hogy tanulságot meg ne örlözzük, s krónikáinkban utóainknak fel ne jöjjezzük. — Én is azért beszélem el viselt dolgai s bár akadna minden vidéken valaki

A mig tehát a közigazgatást törvények szabják meg, addig a saját vagyonunk felett egészen más irányú elvek mellett rendelkezhetünk.

Kecskemét város pedig nagy vagyonú város. Vagyonát 5—6 millió forintba becsülhetjük; évi jövedelme felül van a négyszáz ezer forinton. Nem hibázunk tehát, ha állítani merjük, hogy közigazgatásunknál legfontosabb kérdés az, hogy ez a nagy vagyon helyesen kezeltek-e és hogy ilyen vagyon mellett van-e jövőre nézve kielégítő kilátásunk?

Előtünk van az 1885. évi költségvetés; e lapokból is, de a bizottsági tagok a kinyomtatott példányokból is — ismerjük az előző éveket s ebből, jobban ezekből alkothathat magunknak valamely véleményt arról, hogy haladtunk-e, maradtunk-e?

Igaz, hogy legkönnyebb valamiről akkor alkotni véleményt, ha az ember nem ismeri; kissé már nehezebb ha úgy félig meddig ismeri; de bizonynyal legnehezebb, ha valaki fáradságot vesz magának a dolgok mélyére tekintve, azokról alaposan gondolkozni. Innen van, hogy az ilyen vélemény nálunk igen ritka, mert ezt csak fáradság útján lehet megszerezni; mindennapi amaz — és mondhatni, hogy gyakran még igen szép szónokokkal mellett jó világra, sőt legtöbbször éppen azok hevében születik; az ilyen mindennapi azért, mert nem kerül éppen semmibe sem, csak egy kis vezérférfiú dícsőségbe, a mit úgy valahogy nagy nehezen csak elbirunk.

De mi maradunk az áldott közép-úton és ezután a talán nem éppen ide illő, mert mindenhova illő, közbeszólás után térjünk át tárgyunkra, a költségvetésre.

Tudva van, hogy legközelebb a törvényhatósági bizottság az új szervezkedés alkalmával, a tisztí fizetéseket is revisió alá vette, de nemcsak azt, hanem még jelentékeny számú új hivatalokat is rendszerezett. Igaz, hogy a fizetések felemelését még azon csekély mérvben sem fogadta el, mint azt a bizottság javasolta, de viszont elfogadta az új állomások rendszerezését és még az iróki fizetések felemelését. Ez is — természetesen — új teherrel terheli a költségvetést és mégis azt látjuk, hogy ez a költségvetés még ma is abban a mederben nyugszik, a mely mederben már évek óta megszoktuk látni.

Igen; de ez csak annyiban áll, hogy a pénzügyi bizottság és a városi tanács által most is csak 10% városi adó és 5% iskolai adó javasoltatik — a hiány fedezésére kivetetni, de azért mégis bátran állhatjuk, hogy a korábbi, sőt éppen még a legközelebbi évekhez képest is, a pénzügyi kezelés dolgában haladás észlelhető.

Azok az elvek, a miket a törvényhatósági bizottság a város pénzügyeinek kezelésében négy év előtt megállapított és a miket eddig még következetesen keresttélvült, ime jókna bizonyultak és látszik, hogy lassan ugyan, mert ex masként nem is lehet, de biztosan vezetnek a kibontakozás ezéjra felé.

És — ezen az úton ha megyünk — el fog jöni az idő, mikor tehetünk valamit nemcsak a mindennapi szükség fedezésére, hanem városiasodásunk érdekében is.

Igaz, hogy sok tekintetben ez a költségvetés rendkívüli és a rendkívüliség sajátos módon mind éppen javára esik, de hogy ilyen rendkívüliség lehet, még azt is haladásnak merjük állítani.

Mert például a piacberletből előállott 13,500 frt veszteség már e folyó évben lelvén törlesztve, most már az a 4500 frt teher a folyó évihez képest a jövő évi költségvetésből kinaradt; — továbbá ezen költségvetésben a Tisza szabályozás költségeire semmi sincsen felvéve; de ez utóbbi azért nincs, mert a jövő évre nem szükséges, amaz pedig most már nincs ugyan, de nemcsak az által hat jótékonyan a költségvetésre, hanem az által is, hogy az ilyen terhek hamarosan való letörlesztése elvül kimondatván és végre is hajtván, lehetővé lett a költségvetésnek egészen normális alapra fektetése.

És ez eredményezte azt, hogy a fenséges királyfi mennyegzője alkalmából az Erzsébet-árvaház alapra tett 15,663 frt városi alapítvány letörlesztése egy igen jelentékeny összeggel, mert közel 5000 frrtal ezen költségvetésben megkezdethetett, de ezen kívül még az 1873-tól 1880-ig elköltött városi vagyon a mintegy 176 ezer forint tett hiányosság fedezésére, illetőleg annak fokozatos letörlesztésére szintén közel 4000 frt van felvéve.

Tehát adósságtörlesztésre 9000 frt. A négyszázötvenezer forintos budgethez képest nem nagy összeg, de 9000 frt adósságinálánál hasonlíthatatlanul jobb.

Mind ebből tehát azt a tanúságot vonjuk ki, hogy az az alap, a melyre a törvényhatósági bizottság a pénzügyek rendezése szempontjából állott — jó, és éppen azért nem szabad azt az alapot maga alól kirögni, de és csakugyan éppen ezért azon még biztosabban kell helyet foglalni.

Ne menjünk tehát sem egyik, sem a másik túlságba; ne mondjuk, hogy

azon idők élő tanúi közül, a ki a krónikári munkáját elvégezné s feljegyezné átélte élményeit, szenvedéseit s a kis és nagy zsarnokok viselt dolgai, mielőtt még ki nem halunk mindnyájan, a kik szemtanúk voltunk. — E krónikai feljegyzésekre szüksége van a történelemnek, s szüksége van unokáinknak. — A kis káplár, a kis zsarnok különben nem volt olyan zord és ijesztő képű ember, mint a minőknek a zsarnokokat rajzolták. Ellenkezőleg jóképű, mosolygó arcú ember volt. Szerette a tréffát s mindig enyélő, édeskés hangon beszélt mindenkivel, még akkor is, mikor börtönbe vezetett valakit, vagy azt az általa kivetett adót szedte be, s mivel maga magát a káplári fizetés szerényiségeért kárpótolni indította érezte. — Körültekintő és okos ember volt, ki azonnal felismerte a helyzetet s annak sokoldalú előnyeit. Hollah! — így szölt magában — itt most pénz lehet csinálni, sok pénz! Hát csináljunk pénzt, sok pénzt! — És ez elhatározásnak megfelelőleg járt el. Azon kezdte, hogy behízelegte, szükségessé, nélkülözhetlenné tette magát a hatalmas úr: Urban ezredes előtt. — Ravasz és éles elméjével azonnal felismerte gyöngöségeit, hajlamait, szenvedélyeit s ezzel egészen hatalmába kerítette a rettegett zsarnokot. Valóságos kegyenczévé vált, mint Potemkin Nagy Péternek. Értesítette őt mindarról a mi a városban történt, a mit az emberek gondoltak, beszéltek. Szórakoztatta őt és mulattatta urát, a ki magas állása dacára oly egyedül és elhagyott állapotban élt. Semmiféle társaság nem fogadta őt, ő maga pedig sokkal dőlyösebb volt, semhogy alantas tisztjele a szolgálat szigorú korlátain túl érinthetett volna. — Búsító és követelő volt, mint minden parvenü s mert minden törekvése dacára nem sikerült betolakodhatnia a főurak körébe, kizárni és megalkalni igyekezett őket. Legfőbb, mondhatni egyedüli szórakozását és

mulatságát kegyenczének, a kis káplárnak köszönhette. Ez pletykázott, hazudott neki s élete ellen szött oly titkos összeesküvésekkel rémítette mindig, hogy utóljára a ház előtt álló s a folyosók kanyarulataira állított görök mellett még hálószobája előfallójában is fegyveres embert halatott. Ez a fegyveres ember a kis káplár volt, a ki urának fölöttel bízalmát bírta s számára kémül szölgélt nemcsak a lakosságai szemében, hanem még saját alantas közegéinél s a rendőrségnél is. Ez természetesen módot nyújtott neki, hogy a rendőrség legtitkosabb ügyeivel is megismerkedhessen. Mindig tudta, mikor hol lesz házmotózás, elfogatás, razzia a honvédek ellen, — kiket hol, mely oldalról fenyeget veszedelem s kiről mily jelentékeny s vadak érkeztek a rendőrség kezébe. Ebben volt hatalma, s ezt szakmányolta ki a mennyire csak kizsákmányolható volt! — Az egész várost adósszedő-jévé tette, mert ezen rendőrhatalommal szemben mindenkinek volt valami gyöngéje, valami rettegni, félnivalója, a melynek címző nem volt bátorsága a zsarolásnak ellentállania. — Az anyák, kiknek honvédfiuk volt, a nők kik férjeikért rettegett, a ház ura, ki tudta, hogy fegyver, vagy Kossuth-bankó van elrejtve házában. E mellett az egész város lakossága oly odaadással csingött az önévédelmi harez alatt a nemzet ügyén, hogy talán egyetlen ember sem volt a városban, a ki többé kevésbé ne érezhette volna magát kompromittálnak az önkényuralommal szemben. Vagy honvéd, vagy nemzetőr, vagy népfelkelő vnt minden ember, vagy képviselő, vagy közigazgatási hivatalnok, vagy iparos, a ki az államnak dolgozott, vagy szállító. S mindez fötényező bűn volt akkor!

Egy szegény aszonnyit — és pedig a jobb családokból valót — azért vesszőztetett meg Urban, mert Szeben bevételre hírára a lengyel hős arczképét különösebben szép transparent keretében helyezte el kivilágitott ablakában. —

A kis káplár azon kezdte tevékenységét, hogy minden család, minden ház titkát kikémlelte. Azután felkereste a család fejt, úgy az aszonnyit s titkos beszélgetésre kérve fel, mint jobarátot mutatta be magát, a ki nagy szerencsétlenségül akarja őt jótanácsaival és közbenjárásaival megóvni s figyelmezteti is erre, vagy arra, mert ő is ember, neki is van szíve habár szölgélni kénytelen! Ő a maga részére a világrét sem követel semmit, a mit éppen szán neki valaki, azt hálsán fogadja, de tetszik tudni ott... benn... ott fenn... ő nem szölgat... mert állásával, sőt szabadságával játszik így... de tetszik tudni az urak már többet várnak... mert bizony nyikorog a kerék, ha nem kénik... és azután kinek-kinek a vagyonki körülményeibe mérten megnevezett egy összeget... és ez ellen nem volt appelláta, itt fizetni kellett! Némelyeknek ez az adója többre ment annál, mint a mennyit az államnak kellett fizetnie. — Szegény anyám, hogy a besorozás alól fölmentem, rendes havi tíz forintot fizetett a kis káplárnak s egyszer a midőn nem volt pénz, egy kedves gyémántos gyűrűjét házta le az újjáról. És jai volt annak, a ki megtagadta a rája kivetett adót. Börtön, pénzbüntetésé várt arra, ha olyan ártatlan volt is, mint a ma született gyerek. Panasza menni pedig éppen nem mehetett, ki merte volna a hatalmas Urban kegyenczét bepanaszolni! De különben is óvatoss a ravasz, mindig négy szem közt, tanú nélkül végezte üzleteit. Képzeltetni hát a város elkeseredését e szemtelen és kielégíthetetlen zsarolások felett! Ha a magyai ember orgyilkos tudna lenni, bizonyára százszor is agyonütöttek volna! — De egyszer mégis megkapta a magát, és pedig éppen karácson estéjén 1852-ben. — Valami elkeseredett emberek, kik — azt még ma sem tudja senki — módot találtak kicsalni őt a város sétányára. Itt megragadták, száját botómték s azután

a tenger kincsét a Danaidák feneketlen hordójába öntögetjük, de azt se mondjuk, hogy pénzügyeink már most is végleg rendezve vannak. Egyik sem áll. De áll az, hogy ha ez alapon a megkezdett munkát lassan, de biztosan igyekszünk tovább fejleszteni, akkor minden esetre jobb jövőnek nézünk el. Azért tehát menjünk a költségvetés tárgyalása elébe higgadt komolysággal; ne a jelenre, hanem a jövőre vetett szemekkel. Mert azt biztosan állíthatjuk, hogy ha idejében rendezkedtünk volna, most nem volna domesticus, ne sajnáljuk tehát most ezt a kicsit, mert ha ezt megtagadjuk, később bizony csak több lesz az, míg így lehet reményünk, még pedig bizonyos reményünk, hogy nem sokára kevesebb lesz.

Újví a járdáknak egy ilyen kilátás is ér valamit.

Mit akar az „Első magyar általános nyugdíj-egyesület elni?”

„Minél több az élet, annál több a vagyon; minél több a kioltott élet vagy a halál, annál nagyobb a szegénység.”

Engel, korunk nagy statisztikusának emez igazságnak okulva, az „Első magyar általános nyugdíj-egyesület” a halálból, ezen, bár elkérhetetlen, mindazáltal kellőleg meg számitásba nem vett tényezőből akar tökélet teremteni és pedig olyat, mely az élők és utódai javára örök időkre gyümölcsözővé, a halál folytonossága által, önmagában is folyton gyarapodjék. S miután a halál nem ismer különbséget szegény vagy gazdag, úr vagy paraszt között, ép azért az „Első magyar általános nyugdíj-egyesület” sem tesz különbséget ember s ember között, hanem felvesz kebelébe mindenkit, ki legalább csak egyetlenegy forintnyi befizetéssel annak akar kifejezést adni, miszerint van benne annyi előrelátás, hogy — habár jelenleg a legkedvezőbb viszonyok között folyik is élete — idővel még elszegényedhetik, megörögedhetik s mindezek következtében munka s keresetképtelenné válva, végülére a lehető legnagyobb nyomornak lehet kitéve, s fel tudja fogni egyszerűsége, hogy mily végtelenül nagy értéke leand ez időben ama nyugdíjnak, melyet az egykor talán kicsinyléssel adott garasok fejében élete fogytáig fog élvezhetni.

Már a régiek ismerték az összetartást, az egyesült erő értékét; amaz óskori példa, melyszert az öszekötött vesszősörmag a legnagyobb erővel képes dacolni, míg ellenben szálará szétcsúszva; gyermeki kizel is megsemmisíthető, még ma is ép oly tanúságos és igaz, mint volt régen s ez lesz örök időknél át.

Miért legyen tehát ez örök igazság elvessze, miért ne aknáznék ki az összetartás az egyesülésben rejülő erőt a magunk előnyére, különösen akkor, midőn, mint korunkban a zilált társadalmi viszonyok ezt ma már nemcsak

megkívánják, de egyenesen követelik? A munka és tőke közötti harc nem új, de nem is egészen okadatlan, mert forrasa nem egyedül a soha ki nem irható elégedetlenségéből ered, hanem igenis onnan, hogy míg az egyik dásnak születte s munkát nem érte, bőségben éli s végzi be gond nélkül napjait, addig a másik földhöz ragadt szegénynek születte, s nehéz munka közt végülre, aggságában a nyomornak, az éhenhalásnak van kitéve.

Ez óriási ellentétet megszüntetni, tüzte ki czéljával az első magyar általános nyugdíj-egyesület.

A társadalom mulasztása, vezetőinek gond nélkülisége születte e káros állapotot, bajt; következőképpen ugyanazon társadalomnak jutott kötelességül, hogy jóvá tesse az eddigi mulasztást, a jövőre való gondoskodással orvosolja a bajt, mely már is mindkét félre egyaránt veszélyes jelekben kezd mutatkozni. Adjunk az éhezőknek kenyeret, s ha tesszük ezt, úgy ő maga fog megvédeni azokat, kik az elégedetlenségét hivatású tőkével, abból élnek, mit ép ezektől, vagy ezek segélyével akarnak eltulajdonítani.

A szegény, ha lesz mit ennie, önmaga is félteli fogja kenyerét azoktól, kiknek egyedül csejűk a másét elvenni; míg ellenben ha nincs mit ennie, nem csoda, ha mindenkinek hisz, ki igazrettelkél tartja bőven s mit sem veszíthetvén, mindenkivel szövetkezik, hogy bármi úton s módon szerezhessen. Adjuk meg tehát nekik a becsületet szerzemény lehetőségét, s megvontuk tőlük a tilos szerzemény utáni vágyat.

Polgártársak! Gondoljátok meg mindezt, s ne sajnáljátok se magatoktól, se másoktól ama néhány garast, melylyel mint alapított, pártoló vagy rendes (nyugdíjat élvező) tagok, nemcsak magatok, hanem az egész társadalomnak jólétét fogjátok előmozdítani! Ne legyen esékély a kirajzolás adományai, ki teheti, adjon többet; a czél egy mindkettőnél: segíteni önmagadon s másokon! Cseppenként képződik a zápor, esőbb a patak, s a patakból a folyó és tenger; ugyanigy lesz a kirajzolásból forint s a forintokból millió! Az egyes, ki csak garasok felett rendelkezik, ha esaklakozik a többihez, a tömegnek lesz részese, cseppje lesz a tengernek, része s részese a millióknak!

Azért tehát senki se kicsinyelje önmagát vagy erejét; bízzék magában s tudja meg, hogy nálunk, az „Első magyar általános nyugdíj-egyesület” kebelében a szegény s gazdagok egyformán vannak meg sajátos előnyei, melyeknek végeredménye az egyesülésből eredő siker, a kirajzolásból képződő millió, mely azonban sohasem lesz egyesek tulajdona, de a mely édes mindnyájunk javára fog gyümölcsözőni örök időknél át, hogy kenyeret adjon az éhezőknek, orvosságot s ápolást a betegeknek s végre segélyt annak, ki bármikor is szűkölködik.

Az első magyar általános nyugdíj-egyesület — mint már czíme is mutatja — nem részvétnyársaság, se nem magánüzleti pénzügyesület s ennek folytán nem is üzérkedik mint ezek; s ama nyugdíjból, mely az egyedüli jövedelem, melyben tagjai részesülnek, mindenkit befizetésének arányához képest részleteti, úgy azonban, hogy az élve maradtak

lekapva lábáról, olyan olvasatlan huszonötöt mértek rá, hogy betekig sántikálva járt az útezők. — És csodálatos, ennek az exekutiának mily gyors híre futamodott a városban. Másnap reggel már minden ember tudta és mindenki megelégedve, örömmel vette híret! Az emberek, ha találkoztak, csak úgy kacintottak egymásnak a szemébe, mert szólni s a dologról beszélni, nagyon veszedelmes lett volna. De azért mindenki tudta, hogy mit j lent ez a kacintás! Úgy örült neki mindenki, hogy egy napra felderült a szomorú város. — Ez volt Kolozsvár krisztinkindijé 1852-ben, ez az olvasatlan huszonöt. — És a legkomikusabb az volt a dologban, hogy a kis káplár úgy viselte magát, mintha semmi sem lett volna. Halogatott mint a nyúl, nem panaszoita és nem fürkészte a dolgot; viselte békében a mit kapott! — Hogy mi lett később belőle, azt bizony senki sem tudja. — A legenda azt regéli, hogy m'kor már jól televizta magát, Kolozsvárt oda hagyta, rablót támadták meg s elszedték tőle az összezsarolt pénzt, a mely 40—50 ezer forintra rágott. Azt is beszélik, hogy e feletti kétségbeesésében még az nap felkötötte magát. — Meglehet, mert azóta nem látta többé senki!

Balázs Sándor.

Apró történetek.

— A fővárosi életből. —

Irtá: Noszlopy Tivadár.

I. A ki nagyra vágyott.

Nagyszöllősi Imrefly Aranka írta leány volt, — egy öreg nagybátyja vette őt magához. Igazán csinos leány volt, de igen gögős és nagyvágyú; származása büszke, pedig őseitől: a gögnél egyebet nem örökölt! Csetei Oszkár fiatal hivatalnok, Arankát

lángoló szerette; egyedüli vágya volt, hogy őt nőül vehesse.

Csetei boldog volt, de boldogsága csak addig tartott, míg Aranka kezét meg nem kérte. „Igen” helyett, elutasító választ: „k o s a r a t” kapott.

Oszkár a nem várt felelet után elment, — s Aranka így szót nagybátyjához: Egy Nagyszöllősi Imrefly leány csak nem mehet nőül egy oly férféhoz, a ki még csak nem is — nemis ember!

Az öreg nagybácsi könnyezett s csak annyit mondott jóslólag: megállj, megállj Aranka! te fogod ezt megbánni, — ne feledd el e szavaimat!

Este volt már, hideg téli este, a szél vadul süvöltözött, tánczoltatta a gázlángokat s Csetei nyilbesen rohanat végig az útezők, iszonyú fájdalommal szívében. . .

Másnap már barátai mindenfelől beszélték a gyászos hírt, Aranka nagyam pedig a hirlapokból tudta meg, hogy: Csetei Oszkár agyon lötte magát!

Két évvel ez esemény után, az öreg nagybácsi — a ki nyugdíjból élt a fővárosban — szintén meghalt s Aranka egyedül maradt a nagyvilágban.

Hova lett, mi lett belőle? sokáig nem tudtuk.

Egyszer egy kávéháza léptem — s bámulatomra: Arankát pillantám meg, ki ott „k a s s i r n ő” volt!

Tudom, ha olykor a multra visszagonodol, eszébe jutnak az öreg nagybácsi szavai: megállj, megállj Aranka! te fogod ezt megbánni. Reá tekinték s két könnyesepp gördült végig arczán, — bizonyosan egyet gondoltunk!

II. A sánta kintornás.

Válaloh Csehországban született az istenadta, s a mint felnőtt — mint az ősi gomba

az időközben elhaltak által élvezett nyugdíjat is maguk között arányosan elosztva fogják élvezni s így tehát nyugdíjüvedelmük befel-fésük 3 ik évtől kezdve folytonos és nagy-mérvű emelkedésnek leend kitéve, míg az utolsó, ki csoportját, melybe tartozott, túl-élte, egymag fogja élvezni az egész csoport részére esedékes összeget.

Egyedül ez úton van megadva annak lehetőség, hogy a legszegényebb osztály is, néhány garasával részt nyerhessen a nyugdíjintézmény leirhatlan jótéteményében s hogy a csoportosulás és túlélés rendszerén oly eredmény legyen elérhető, melyet eddig legalább sehol sem lehetett elérni anélkül, hogy a bűnös uszora, vétkes szedelegés, vagy legjobban esetben is a vak szerencse ne lett volna egyedüli alapja az ily, aránylag óriási mérvű jövedelemnek, mely csakis oly alakban és mérvben felelhet meg azon czélnek, hogy a szegény ember családjának jövőjét illetve megélhetését néhány garassal is biztosíthassa.

Olvassa el tehát e sorokat mindenki, ha kell többször is, s ha még kételyei volna, forduljon bizalommal az egyesülethez, s ha megkapta a kért felvilágosításokat, lehetetlen, hogy meg ne szállja a jövőre való gondoskodás, az előrelátás jótékony szelleme, kinek sugallatát nem teljesíteni annyi, mint önsorsát lábbal tiprni, az önként ajánkozott segítőközött megmondatlannal, a legnagyobb könnyelműséggel visszatartani!

Legyetek tehát előrelátók, hogy utol ne érjen a késő bűnözés alkalmatlansága!

Segítetek magatoknak s az Isten is meg-segít!

Színház.

Színházi életünk legérdekesebb mozzanatát a mult héten Solymosy Elek írta, a budapesti népszínház kitűnő művész tagjának vendég szereplése és egy új darab. Az árendás zsidó képezte. Solymosy úr a Fures a háború, Tót leány, Lili és Az árendás zsidó ban lépett fel.

Vendég szereplésétől sokat vártunk, de csak annyit nyertünk, hogy meggyőződünk, miként közönségünk a művészet iránti fogékonyságban még igen kevéssé van előhaladva.

Solymosy úr már ismeretes közönségünk előtt a fővárosból. Művészi alakításai, és jellemzése minden bírálaton felül állanak, azért arról külön külön szólnunk felesleges. Közönségünk — mint mindig — úgy most is csak félig töltö meg a színházat, de a jelen volt közönség, a vendég szereplő művész kitűnő játékát folytonos derűlést között a legnagyobb érdeklődéssel, és sürű tapokkal kísérte.

Hátra van még, hogy szóljunk Klárné asszony, a népszínház tagjának új darabja Az árendás zsidó-ról, mely kedden Solymosy úr jutalmajátékul került színe. A fővárosban az ősi saionban előadott népszínház között ez az, a mely legrokonzenvesebb fogadtatásra talált.

A darab hőse egy árendás zsidó, igen derek és becsületese ember, ki ugyanoly módon beszél, mint az élelapok zsidói, de azért kifogástalan s tisztességes volta megnyeri a közbecsület. Ez a zsidó egy keresztény írva leánykát nevel fel, kinek anyja megfagyott.

a lehült levelek között — elhatározá magában, hogy felkeresi nagy Magyarországot, melyről sokszor hallott már mesélni s aztán, látott ő már magyar huszárokat is, (bizonyosan a közigazgatási csata idején!) hát a hol olyan szép legények teremnek, mily szépek lehetnek ott a leányok, — oda szeretne ő elmenni.

Elindult tehát a nagy útra, egy kintornán hozott csupán magával, emlékül az ősi hazából.

Elindult s meg sem pihent addig, míg Budapestre nem ért. Mindjárt vígan érzé itt magát, talált elég honfúrta s is.

Házról-házra járt egész nap s a kintornával annyit kerest, a miből szépen megélhetett.

Nemcsak a német, de a esch sem igen tudja, mi az a „honvágy”; eszébe sem jutott, hogy ő valaha Csehországban is volt!

Az udvarban, — ott a hol én is laktam, — egyszer szintén betévedt s elkezdett kintornázni. Kintézet az ablakon s mindjárt feltűnt a kis bicező ember; kicsi volt valóban, de a feje elég lett volna két embernek, — akkora volt.

S azóta gyakran eljárt hozzánk, sőt a szomszédságban néha „vizitet” is csinált; a csinos kis Tera, ki ott szobaleány volt, megtetszett neki.

Mert hát a esch kintornásnak, — ha sánta is csak van szíve s ki tehet arról, hogy ő is olyan formán érezte magát, mint a ki szerelmes.

Csakhogy a szép Tera, — ha feléreselődött is, egy esch kintornásba csak nem szerethetett. S hogy megmeneküljön annak udvariasaitól, a jövő hónapban már máshova ment szolgálatba.

De a esch kintornás szíve sem oly érzékeny, hogy azért a Dunába ugorjon; elfeledte a szép Terát s talált magának más fe-

Midőn a leányka felsérdült, beleszeret a falu birájának fiába, Lacziba, kihez azonban nőlni nem mehet, a valláskülönbőség miatt. A fiú elszökteti a leányt, és minthogy útközben egyik kerekök eltört, a szerelmesek épen a leány atyjának csárdájába tértek be, a hol aztán véletlenül valaki reá tapos egy arca-képre, melyben a leány keresztelőlevele van eldugva; így azért kiderül, hogy a leány voltaképen keresztény és neje lehet Laczinak. Mint ezekből látszik, a darab meséje igen egyszerű.

A darab nagy szerencséje az, hogy nem kelt nagy igényeket. Nem hoz elének erős indulatokat, s nagy szenvedélyeket, de a mint szerepeltet, az a lélek belsejéből van véve s biztosítja magok részére az érdeklődést. A darab sokat közönlöhet az előadóknak. Solymosy úr az árendás zsidót kitűnő mérséklettel, s rokonszenves alakítással mutatta be. A mi dicőségét a főszereplő fennhagyott, azt igazságon osztották fel maguk között Ronai Karola, Kolozsvári, Aradi, Tukorai, Krémer és Orosz Kata. Kövessy Rózsa kedvesen énekel.

F. I.

Magyar regényirodalom.

Magyar regényirodalom? De hát van-e sajtóképen magyar regényirodalom? Valóban eddig megszokta a közönség, hogy Jókain kívül alig tudott elkezéni magyar írót. Maga a napisajtó is elégszer járdult fel, hogy nincs magyar regényíró, ha Jókai nem volna, semmit sem olvashatna a magyar közönség. És ezért nyakrafőre adták a lapok a francia, angol, sőt német regényeket, a közönség csakugyan meggyőződött, hogy nincs magyar regényíró, mert ha lenne, hát a lapok is sürűben közönlök műveiket.

Itt-ott megjelent néha egy magyar író regénye. A közönség rendszeren szivesen fogadta.

Miért?

Mert magyar életet festett s a maga életének egyes mozzanatait látta hiven visszatükröződve.

A drámairodalom terén is fel tudta kelteni a nemzeti és népszínház a magyar színművek iránti érdeklődését. És örömmel látjuk, hogy a drámaírók serege napról napra gyarapszik s tökéletesedik. Így lesz a regényirodalommal is nem sokára. Van reményünk, hogy így lesz. Mert a mint meggyőződik a közönség, hogy nemcsak idegen van és nemcsak az idegen jobb, sőt a mi regényeink általában véve jobbak, igazabbak a külföldi termékekénél, azon mértékben fog a magyar regények felé fordulni érdeklődése.

Nevezetes korszak lesz tehát e néhány év az újja ébredő regényirodalom történetében. De mikor ezt örövendően tapasztaljuk, szabad-e megfellekednünk azokról a vállalatokról, melyek a már szunyaddó magyar regényirodalom felélesztették?

Bizonyára nem. Magillettel teljes elismerésünk, szakadatlan figyelmünk és rokonszenvünk, sőt hála. Egy írói tábort látni egyséves csoportosulni, mely eddig csak ritkábban jelent meg a közmívelődés mezején, csak elvettve irt, mert nem volt kellő tere,

leséget. Az igaz, hogy nem egy kis leányt, hanem valami német potentát.

Évek multak el azóta s ma már egy kis gyuk is van. És a kis özvegy házról házra jár, hiven kíséri a mi kintornásunkat, tanítja az apja mesterségét!

III. Udvari szállító.

Schwarzzenberg Salamonnak nem volt fényes üzlete a váci-útezőkban, de még avval a szerencsével sem áldotta meg a Jehova, hogy legalább a soroksári-útezőkban nyithatna boltot!

Hogy lehet mégis udvari szállító? Úgy-e ezt gondolja a kedves olvasó. Egy kis türelmet kérek s azonnal elfogom mondani, hogy miféle udvari szállító a mi kedves Salamonunk.

Schwarzzenberg Salamon a legelőkelesebb handlék egyike, összevess viselt ruhákat a jogász, orvosnövendék és technikus uraktól s azokat némely tandíjmentes filozofternek elszállítja.

Egyszer egész váratlanul jön be hozzánk, s Kálman, az én kedves lakótársam, azonnal belenyúl a „sifonérba”, kizsed egy csomó viselt ruhát s hosszú alkudozás után, eladja Salamonnak, ki jó „gescheftet” csinálván, örömmel hagyott el bennünket.

Másnap az egyetem előtt sétáltunk el, — s ime mit láttunk: az egyetem kapujában egy tandíjmentes filozofter feszeltgett Kálman ruhájában, melyet tegnap Salamonnak adott el!

Megint oda néztünk s a fiatal barátunk leült szeméit, megfordult és sietve ment végig a folyosón. Elszegénylő magát s felment előadásra, hallgatni Romhányi Pál nyugdőséleseit.

Mi pedig tovább sétáltunk s mosolyogtunk, Schwarzzenberg Salamon pedig ezentúl csak: udvari szállító n a k nevezetűk!

kénytelen volt visszavonulni az idegen elzet: mindenetre lélekemelő, magasztos.

A szépirodalmi vállalatok közt egy van különösen, mely megérdemli a legmelegebb pártfogást. Négy eredeti regényt közöl egyszerre, a legnagyobb nevű írótól.

Ez a lap a gondosan szerkesztett és csinos kiállításban Budapesten megjelenő „Gondfőző”.

Hetenkint három nagy íven és színes borítékban jelenik meg; oly terjedeleme, minőt alig tapasztalunk más lapnál. E terjedeleme képest, mely évenként mintegy 15 kötet regényt foglal magában, e lap előfizetési ára valóban csekélynek mondható, hat forint egy évre. Kiadója: Székely Aladár, ismert nevű könyvkereskedő.

A „Gondfőző” rendes munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Vértési Arnold, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Kazár Emil, Balázs Sándor, Sziklay János, Endrédi Sándor, Kiss József, Komlós József, Benedek Aladár, Reviczky Gyula, Lévy Sándor stb. stb. Ismert nevek az irodalomban, kik különböző téren, de leginkább a szépirodalom terén szereztek érdemet, többen közülük már a külföldön is elismerést.

Ezen írói csoporthoz azonban többen is csatlakoztak kisebb dolgozatokkal és költeményekkel, mely apró művek meg-megszámlálják a regényeket, mintegy nyugvó pontul, ha az olvasó kissé kifáradna a regények élvezetében.

A lap ép úgy ajánlható magasoknak, mint testületeknek. Kaszinók, olvasókörök bizományára szintén nagy köszönetre kötelezik tagjait, ha alkalmat nyújtanak nekik, hogy könnyen hozzáférhessenek. Csaldós ember azonban nem igen lepheti meg kellemesbelet nejt, mint a „Gondfőző”-vel, mely valóban meg fog felelni nevének és mulattató tartalmával még évek múlva is kedves barátja lesz, mikor kinn dől a zivatar, s a kályháiban vidáman lobog a tűz. Akkor élvezeti e lap az olvasó gondolatait egy más világba, melyet a költők ékesítenek föl képzelmiük hevével. Pápay Miklós.

A „Szemle” című lap szerkesztésétől következő figyelemreméltó sorokat vettük:

Főhívás a magyar úri közönséghez!

A „Szemle” megindításakor kijelentettük, hogy kizárólag a legelőkelőbb magyar úri osztály számára szerkesztjük lapunkat oly czéllal, hogy a magyar nemességnek, genytrnek érdekeit támogassuk első sorban. Reméljük, hogy a nemesi osztálynak, a genytrnek minden tagja méltányolja és előmozdítja törekvésünket.

Társadalmi és irodalmi közleményeink érdekességét azzal növeljük, hogy minde, valamint sport közleményeinket is a legelőkelőbb osztályok tagjainak tollából adjuk. Gazdasági rovatunkban pedig vállalat-terveket, eszméket és hasznos apróbb ismertetéseket adunk, melyek osztályunkat érdekelhetik.

Általános szemle és Nővilág rovatunkban időszéri és érdekes eseményeket közlünk, hogy a Szemle ne legyen fölösleges, hanem léhaogtató pótló olvasmány.

Ezen kívül a Szemle minden száma szép képeket hoz.

A Szemle a nemzeti önállóság, az ősi erkölcsök, a hazafői erények előmozdításának hirdetője kíván lenni. E czélok elérhetésének előmozdítását az igen tisztelt olvasók intelligens részéről várjuk. Reméljük, hogy a hazafiasan gondolkodó előkelőbb közönség e törekvésünket támogatni fogja, különösen ma, midőn annyira vagyunk utalva az összetartásra!

A főrendiház reformkérdésében mi penditettük meg először ama népszerű eszmét, hogy a megyebeli magyar nemesség válaszon a főrendiházba egy-egy követet életfogytiglan, kik mint ilyen főrenditagok az országban lévő összes magyar intelligentiát képviseljék a főrendiházban.

Eddig irtak a Szemlébe: Balázs Sándor, Bárczay N., Bárczay János, Beniczky Gy., gr. Bethlen N., Buda Ádám, Chernel István, főt. Dvorzák János, gr. Eszterházy Pál, dr. Farkas Mihály, Hauvay Zoltán, Kálay A., br. Kemény Béla, dr. Koroda Pál, Lakatos Károly, gr. Majláth L., gr. Migazzi Vilmos, Majthényi L., Mikszáth Kálmán, br. Nyáry Gyula, Orczy Gyula, Porszolt Kálmán, dr. Prém J., Reviczky Gy., Szentiványi E., L. t., gr. Teleky Sándor, Vajda János, ifj. br. Vay Miklós, gr. Vay A., ifj. gr. Zay Miklós, stb.

A Szemle negyedévre 2 fnt 50 kr., fél-évre 5 forint. Szerkesztőség és kiadói hivatal: Budapest, Lővész-útea 5.

Gr. Zichy Imre, gr. Kreith Béla, szerkesztő-kiadók.

IRODALOM.

Zenekedvelők részére legalkalmasabb ajánrdék! A bekövetkező újví ősnap alkalmára zenekedvelőknek alkalmasabb ajánrdéket nem nyújthatni, mint a „Magyar Dal-album”,

mely öt kötetben 1000 magyar népdallomat tartalmaz zongorára, két kézre alkalmazva, és ennek zövegkötetét a „Magyar Daltár”, mely öt kötetben mintegy 2000 népdalszöveget közöl. Minden kötet külön is kapható. A „Dal-Album” mind az öt kötetbe fűzve 7 fnt 80 kr., diszkötésben 13 fnt 20 kr. Egy diszkötésben a gyűjtő és zongorára alkalmazható arezképpel 12 fnt. A daltár kötetenként fűzve 80 kr., diszkötésben 1 fnt 60 kr. Megrendelések a Magyar Dal Album kiadóhivatalhoz Győrbe intézendők.

A „Magyar Híziasszony”. Az e czim alatt Budapesten megjelenő háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapnak, mely a magyar gazdaságyok országos egyetlenek hivatalos közlönye, — előfizetési ára egy évre 6 fnt, félévre 3 fnt, negyedévre 1 fnt 50 kr. Előfizetheti legészterében postautalvány által a „Magyar Híziasszony” kiadóhivatalhoz Budapesten väczki-rút 20. — Mutatványszámok ingyen küldetnek mindazoknak, kik a kiadóhivatalban ezekért — legészterében levelező-lappal — fordulnak.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk e száma utolsó lévén a folyó évbén, — midőn a lap ezáltal szétküldésében tölünk nem függ akadályok miatt beállott egy napi késedelemért bocsánatot és elnézést kérnénk, — olvasóinknak, elvbarátainknak is a város minden rendű és rangú lakosságának boldog újévet kívánunk!

— A tisztújító közgyűlés ma délelőt 9 órakor vette kezdetét s szakadatlanul folyt. Folyamából a következőket jelenthetjük: Polgármesterré lett egyhangú felkiáltással Lestár Péter, ki esinos rögtnözésben köszöntö meg a benne helyezett bizodalmat. — Főjegyzővé Keresztes János. — Főkapitányává Hajagos Illés. — Árvaszékielnökké Bagi László. — Tanácsnokokká Muraközzy J., Antal Péter, Tóth István, Fekete István. — Árvaszéki ülnökké Gyenes István, Szalontai Elek. — Főügyészszé Zombory László. — Főkönnyelövő Fördös Dezső. — Alkapitányokká Szegedi György, Szabó Mihály, Mészáros József. — Aljegyzők Bégi László, Szalkai Gerő, Csányi Károly. — Alügyészszé Pacsu Mihály. — Főorvosá szavazás útján Dr. Domján István. — Kerületi orvosokká Nagy Mihály, Szabó László, Falta László és Nyirádi László orvosok. — Almérnöké Koczó Sándor. — Főszámvevővé Dömötör Károly, alszámvevővé Dömötör Elek. — Közgyám Gömörly Frigyes. — Főpénztárnokká Kudar Antal, ellenőrré Nagy Sándor. — Adópénztárnokká szavazás útján Zágony Ferenc, ellenőrré Soós József. — A többi választásokról jövő számlunkban.

— Kaszinói estély. A helybeli kaszinó folyó hó 31-én, mint az év utolsó napján a műkedvelői zenekar és a daldrda közreműködése mellett társas vacsorával egybekötött Silvester-estélyt rendez. Részt vehetnek a kaszinói tagok, ezek családai, valamint az általuk meghívott s a rendezésnek bejelentett vendégek. Belépti-íj személyenként 60 kr., s jegyek csak az estély helyiségén váltathatók. Kezdeté 7 órakor. Ételek és italok étlap szerinti kiszolgáltatásáról gondoskodva lesz. A rendező bizottság tagjai: Horváth Béla, Pacsu Mihály, Gyenes István, Dr. Katona Béla és Dr. Szeles József.

— Hymen. F. hó 24-én tartotta eljegyzését Nagy Mihály ügyvédjelölt tartalékos t. k. hadnagy a kedves, aranyos kedélyű Cth. Nina k. a.nyal, Tóth József gözmalmi igazgató úr szép leányával. Elévülhetetlen boldogságot kívánunk a fiatal jegyeseknek.

— Meghívás. Jágoesi Péterffy József miniszteri biztos úr az 1885. jan. hó 6-án — vizkereszt napján — d. u. 3 órakor a városbáz tanácstermében az ipar köréből felolvasást fog tartani. — A felolvasás érdekességét bizonyítja az iparosok ügyvéd úr melegen érező felolvasó egyénisége, fontosságát pedig biztosítja a felolvasás tárgya. — Midőn az annyira nagyfontosságú felolvasásra a t. iparosokat ezenel meghívjuk: felkérjük ügy-szeresmind, hogy tömeges látogatásokkal a felolvasás sikerét lehetőségessé tenni sziveskedjenek. — Kecskemét, 1884. december 26. — A felolvasást rendező bizottság.

— Nyilvános köszönet. A kereskedői csinosban f. hó 20-án rendezett felolvasási estélyi alkalmával az egyesületi könyvtár javára felülfizetni sziveskedtek: Spitzer Mór 1 fnt, Schwarcz József 1 fnt, Behr Mór 1 fnt, Schwarcz Gusztáv 1 fnt, Hacker Ferencz 1 fnt, Dr. Fodor Jenő 1 fnt 50 kr., N. N. 1 fnt 50 kr., Schweiger Fülöpné 1 fnt; Simon József 1 fnt 20 kr., Wallfisch Károly 1 fnt, Mátth Frigyes 50 kr., N. N. 50 kr., Vitz Fülöp 50 kr., N. N. 50 kr., Reiner M. 20 kr., Mátth Sándor 50 kr., összesen 14 fnt

40 kr. Fogadják a t. felülfizetők a választmány köszönetének kifejezését. — Kecskemét, 1884. decz. 26. — Vári Ede, e. elnök.

— A gözmozgony (locomobil) és gözcséplőgépek kezelői számára rendezett tanfolyam a budapesti állami középiparitanodánál (VIII. kerület, Bodzafa-útea 28. sz.) jövő 1885. évi január hó 5-ik napján fog megnyitástni s ápril hó 15-ik napjáig tart. E tanfolyamon a gözmozgony (locomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. — Tanulókat felvétetnek a 20-ik élethévetüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépygépek főbb munkásai, továbbá cséplőgéptulajdonosok; azok, a kik már locomobil és gözcséplőgépek mellett foglalkoztak, előnyben részesülnek. A belépőköltsérek elkerülni bizonyítvány kiváltatás s tudniok kell írni, olvasni. — A beiratások az intézet helyiségében f. évi december hó 15-ik napján kezdődnek s jövő évi január hó 5-ik napjáig köznapokon este 6 órától 7-ig, vasárnap és ünnepnapokon pedig d. e. 9 órától 12-ig tartanak. Vidékiek okmányaik beküldése mellett levélben is jelentkezhetnek, a tanfolyam megnyitását azonban személyesen meg kell jelennök.

— Rendőri hírek. F. hó közepén jász-benei lakos Pál Szabó Mihály házához tolvajok törtek be, s lakásának ajtaját és az istálló ajtót — hol fia aludt — erős dróttal bekötvtén, három bizó sertésért elhajtották. Káros a sertések keresésére Kecskemétre jött be, itt aztán a piaczen meg is találta, épen hetivásár alkalmával árulta azokat Kukai Szokó Juhász Sándor ismert csavargó, de midőn kérdőre vonattott, futásnak eredt s csak hosszas üldözés után volt kézhez kerithető s a fenytő bíróságnak átadható. — Börönte István pusztá orgoványi lakostól f. hó 17-én ismeretlen tettes három darab pulykát lopott el. A rendőrségnél feljelentetvén a tolvajlás, a rendőrségnél sikerült tolvajt Halász Eszter Teresi Jánosné személyében ép akkor elfogni, midőn azokat elárústitani akarta.

— Gyilkosság. Folyó hó 19-én este 10 óra tájban Berkes Mihály 9. tized 106 sz. a. lakos — sertésölő — nevével Bóna Nagy Lionával evőzövdést kezdett, a nő védni akarta magát, mire a felűdhözött egy nagy késsel rohant nejeére s azt agyonszúrta, úgy hogy pár percz múlva kiszenvedett. A Kanibal férj elfogatott.

— Megfagyott. Jaromín Ferencz gácsországi születésű 62 éves lakás nélküli kolompár f. hó 18-ra virradóra megfagyott. Elettelen hulláját a kórházba szállították be.

— „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet könyvárjegyzéke mai számlunkhoz van mellékelve. — Ajánljuk t. olvasónk becses figyelmébe.

APRÓSÁGOK.

Egy világi albumából: — A nevettség nem öli meg azt, a ki kineveti.

— Barátság a nők között mindig csak szövetségzés egy harmadik ellen.

Egy fiatal író új népsziművét átolvasás véget a párisi íróvilág egyik előkelőségének adja át. Két nappal később visszakapja a következő sorok kísértetében:

— A darab meglehetősen, de van benne egy jelenet, mely visszatetszést keltené a közönségnél. Minden áron ki kell hagyni.

Bár ez volt a darab leghatasosabb jelenete, az ifjú író még sem habozott. Kihagyta a sziművből.

Néhány hét múlva a kritikus egyik drámáját adták elő. A második felvonásba a fiatal író ráismer arra a jelenetre, melyet a szerző tanácsára kihagyott a saját sziművéből.

Kérdőre vonja a hirneves embert, de ez hideg vérről feleli:

— Lássá kedvesem, a közönség még így is lepiszazgette. Hát ha még az ön neve alatt került volna szimre!

Nagy zási hóbert. Egy kis német fejedelem, hogy előkelő vendégében hatalmáról magas fogalmat keltsen, pár száz katonáját 8—10-szer végig sáfaltatta a várterében úgy, hogy a sarkon mindég más rokkot és ígkát tettek fel. Egészzen másként mutatta be magát egy Rothschild. Egy nagy lakoma alkalmával a használt ezüstneműeket, több száz kilogrammyit, az étterem egy szögletében rakatta halomra, csakhogy vendégei is lássák, hogy ugyanezt az edényt egy lakománál többször nem használják.

ÜZLET.

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Tiszta búza métermásánként, Kétszer, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri új kecskeméti mm., Tengeri bánati mm., Köles, Krumppli, Széna, Szalma.

Sertésvásári jelentés. Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Heti állagtrák: magyar vál. árú, nehéz 44 1/2-46 kr., 180-240 klg. nehéz 43 1/2-45-kr., Öreg 300 klg. túli 42-43 kr., vidéki sertés 41-43-kr., Transzibán: szerbiai 40-43-kr., romániai 43-47 1/2 kr. tiszta klggrammként.

Elhajítás: Felvidékre, Bácsba (m. h. 360 db.), Csehorvátok, Gratzba, Bodenbachon át, Rutkán át, Délmetérszágba, Halbstadton át, Galantha, Sillein-és Oderbergen át, Budapesti fogyasztás, Kiltelki, Kőbányai szállomások, Magyar államvaspályán, Marad állomány.

Vasúti menetrend.

Table with 2 columns: Direction and Time. Includes Budapest és Bécs irányában, Gyorsvonat hajnalban, Személyvonat hajnalban, Omnibusvonat reggel, Félégház és Szeged irányában, Gyorsvonat éjjel, Személyvonat reggel, Omnibusvonat este.

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi iparhitelintézet és népbank nov. havi forgalmáról.

Table with 2 columns: Item and Amount. Includes Pénztárállás október 31-én, Váltó visszafizetésekből, Folyószámlák után, Telepítvények után, Kamatok, Díjak, Késedelmi kamatok, Átirási díjak, Nyugdíj-alap számlára.

Kiadás.

Table with 2 columns: Item and Amount. Includes Váltó leszámolásra, Folyószámlákra, Telepítvényekre, Időközi kamatok, Telepítvényekre, Folyószámlákra, Üzleti költségekre, Előnköi tiszteletdíj és tisztv. fizetése, Jövedelmi adóra, Állami illetek betétek kifizetett időközi kamataira, Pénztárállás nov. 30-án, Millényi, könyvelő.

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1884. évi november havi forgalmáról.

Table with 2 columns: Item and Amount. Includes Pénztárállás 1884. okt. 31-én, Betételek után, Különféle díjak után, Kamatok után, Váltók után, Ingatlan jelzálog, Magánváltó után, Előleg után, Váltó viszlezámítás után, Elhelyezett tüke után, Egyletiház bolt- és lakber után, Kohn-féle ház.

Kiadás.

Table with 2 columns: Item and Amount. Includes Visszafizetett betét és tők. kamat, Kifizetett folyó kamat, viszlezám. és térített kamat, Váltókra, Ingatlan jelzálog, Magánváltó, Viszlezámított váltó, Tüke elhelyezés, Igazt. t. díj, tisztv. és szolgál. fizetése, Üzleti költség, Jövedelmi adó, 10% államilleték betéti folyó-kamat után, Pénztárállás nov. 30-án, Fajda, könyvelő.

Felolós szerkesztő: BOÓDOR SÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Összesen 10.000 nyeremény

II. KINCSEM-SORSJÁTEK 1. főnyeremény forint

50.000

2. főnyeremény 20.000 3. főnyeremény 10.000 forint o. ért.

A MAGYAR LOVAR-EGYLET SORSJEGY-IRODÁJÁBAN

Batvani-utca BUDAPEST Nemzeti Casino úgyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődek és szivartózséknél.

Minden nyeremény készpénzben kifizetetik

14.000. számhoz. 1884.

Hirdetmény.

A szentkirályi erdőbeli farészletek és a mult évről megmaradt ölfakészlet eladására a f. évi december 29. és 30-ik napjaira kitűzött árverés — az ugyan tartathatván, azok eladására az árverés újabbán a következő napokra tűzött ki, u. m.:

I. 1885. évi január 12-én d. e. 9 óra- kor a szentkirályi erdőben a Szal- kai-féle csőszháznál 10 ol nyárfa és 32 1/2 ol dorong keményfa.

II. 1885. január 13-án d. e. 9 órakor a szentkirályi erdőben a Magó féle csőszháznál 49 r. keményfa, akác- fával keverve adatik el.

Miről venni szándékozik ezennel ér- tesítettven, az árverésre meghivatnak. Kecskemét, 1884. decz. 12.

227 (3-3) A gazdasági osztály.

Ujabb árverési hirdetmény.

6396. 1884. A kecskeméti kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közlő irattal, hogy Róthfeld Ignác s a kimondott csatlakozás folytán, a kecskeméti örökli és tőkét alapított temetői egyesület, Löwy és Bauer cég, a kecskeméti központi takarékpénztár és ifjú K. Kis József végrehajtották — Cetrós Nevecs Ákos öz. Juhász Ferencné végrehajtást szennedő ellen 124 ft 30 kr., 262 ft 50 kr., 14 ft, 120 ft és 145 ft tőke s járulékaíránt folyamatosan levő végrehajtási ügyben — Cz. Szűcs Anna öz. Juhász Fe- renczné, ügy kiskori Juhász Eszter, Julianna, Mag- dolna és Viktória néven álló, az 1881. évi 60. l-cz. 156. § a) pontja értelmében egészen árverés alá bo- standó követelések ingatlanok u. m.:

1. A kecskeméti 9494. sz. tkjében 655/g. r. sz. a. száktól szóló 172 ft, e. 2. A kecskeméti 9496. sz. tkjében 655/f. r. sz. a. száktól szóló 164 ft kikéltási árban, — még pedig mindkét birtok tartozékaival együtt — tekintve, hogy ifjú Kis József árverési végv. a feltételeknek eleget nem tett, — az 1881. évi 60. l-cz. 185. §-ához képest, ennek kárára és költségére — folperes Róthfeld Ignác kérel- mére, az 1885. évi február hó 3-ik napján d. e. 9 órakor, mint egyetlen újabb határidőben e kir. tör- vényszék tkvi helyiségében megtartandó nyilvános ár- verésen a 3717/1884. szám alatt már megállapított s a hivatalos órák alatt e tkvi hatóságnál, valamint Kecskemét város polgármesteri hivatalában megtekint- hető feltételek mellett a kikéltési áru alá is eladatul fogtak.

Venni szándékozik tartoznak a kikéltési áru alá szolgáló becár 10%-t készpénzben, vagy ovadékké- pes ártékárpában a kikéltőt kezébe bántéppénzűl előre letenni.

Kelt a kecskeméti kir. törvényszék tkvi oszt. 1884. december 17. tartott üléséből.

Szappanos Sándor, Gáll Ferencz, tanácsjegyző. 225 (1-1) kir. törvénzi elnök.

Lyukas fogak kitöltésére

hatásos és jobb szer nines, mint dr. Popp J. G. cs. kir. udv. fogorvos fog-pom- beja (Bécs, Stadt, Bognergasse Nr. 2.), mely mindenki maga egész könnyen és fájdalom nélkül a lyukas fogat illeszthet, mely aztán szilárdul a fogmaradékak és fogdással összeforva, a fog tovább romlását meggátolja s a fájdalom megszünteti.

Anatherin-szájviz

Dr. Popp J. G.-től cs. kir. udv. fogorvos, Bécs, I., Bognergasse Nr. 2.

Gyökéres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, — mint szintén a szájtűrg és a fogfájás mindennemű betegsége ellen. Jónak bizonyult többször az idült torokhajoknál és Dyphteritnél, megköszöni a fogfájást a gyermekek- nél és nélkülözhetetlen az arányvíz ivókának.

1 nagy palack 1 ft 40 kr., 1 közép 1 ft és 1 kicsi 50 krajczár.

Nővény fopora rövid használat után a fogakat vaktó fehérre teszi, a nélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozon- kint 63 kr.

Anatherin fopastája üveg-ze- lenlékben: 1 ft 22 kral.

Ezen készítmény a lehető frisseséget s tisztaságot fentartja s e felett a fogaknak bőhőbőrséget kölcsönöz, azokat a romlásól megóvja és a fogfájást elűbi.

ILLATOS FOGPASTÁJA. Rövid használat után vaktó fehér fogak, a fogak természetes és mifogok állapotára és a fogfájás megszüntetésére, darabja 35 kr.

Fogolma igen gyakorlati s a legbizto- sabb szer a fogaknak szőmőzészára. Ára dobozonkint 2 ft 10 kr.

Popp orvosi növényzappana kiváló toltete szer, sűrű, bőrkötés, májfol- tok és szepöl ellen a tisztá bor fenntartásának elemőzítésére s a bőrkötés, pattanások, tisz- títatlan bőr és fakadás ellen. Ára 30 kr.

A t. ez. közönség felkérteit világoosan Popp cs. k. udvari fogorvos-féle készítményeket kérni s csak az olyakat fogadni el, melyek saját vég- jeggyel vannak ellátva.

Kapható: Kecskeméten Molnár János, Ka- tona Zsigmond és Machleid Alajos uraknál.

60 legfelsőbb kitüntetés. Alapítva 1854. Bécs és Budapestben 1862.

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1884.

A legelső valódi nyálkoldó Hoff János-féle malátá mell- ezkrakák két papírban vannak.

Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör 1 palack 60 kr. Hoff János-féle koncentrált malátakivonat 1 palack 1.12 kr. kisp. 70 kr. Az orvosi tekintélyek mint például Bécsben Dr. Bamberger, Dr. Schrötter, Dr. Schützer, Dr. Bokitsanly, Dr. Basch, Dr. Finger stb. professzorok, Berlinben Dr. Freich, Dr. Langen- beck, Dr. Liebreich Oszkár stb. professor urak rendelik ezeket számos körösében a látható legfőbbesik sikkrel.

Hoff János-féle malátakivonat melleszkorakák egészségi csokoládé 60, 30, 15 és 10 kr. Hoff János-féle malátakivonat 60, 30, 15 és 10 kr. Valódi csakis a két zse- kőben levő 1 ft 30 kr., 11. 30 kr.

Naponta beérkező gyógyjelentési

a gyengélkedők és felüdülteknek a mell- és tüdőbajok, hurutos hántalmak, az emésztési és ideggyengeség, lesová- nyodás, vrszegénység meggyógyításá- ról, örvendetes kezességül szolgáló s szenvedőknek s megerősíti azok remé- nyét a mindenféle jónak bizonyult Hoff János-féle malátakészítmények által való közeli meggyógyulás iránt.

HOFF JÁNOS úrnak

Bécs, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8. A malátakészítmények feltalálása- és készítésé- nek, cs. kir. udvari szállítójá Európa legfőbb fejedelemiségének.

Tekintetes úr! Egy álló esztendőig szenvedtem heves gyom- orhurut és köhögésben, haszaltam volt minden- gyógyszer, migsem végre azon kitűnő Hoff János-féle malátá készítményét használtam, uebny hónapra a köhögés végkép elmult, e- vágyam ismét megjött, s egészenesen az én Hoff János-féle malátakivonat egészségi söré al- tal tölelelesen helyre lett állítva. — Fogadja legfőbb hálámat. Egyszeremint ide melőlekkor- egy közönsé iratot is küldök, sziveskedjek az- aminél szélesebb körökben közütdomásává tenni. Mező-Kovácsbáza Dr. Nagy Alajos, lelkész.

Igen tisztelt uram! Sziveskedjék részeme- re 22 palack Hoff János-féle malátakivonat egés- zégi sört küldeni utánvélettel mellett. Ezen sör- nekem igen jóték s jót tesz, miköböl azt to- vábbra is fogom használni.

Tisztelettel SALACZ IMRE Endrőd, Békés megye, 1884. ápril 24.

Nagy-Lak, 1883. november 21.

Kérek posta utánvélet mellett 4 zse- kös Hoff János-féle malátakivonat melleszkorakát. Egyszeremint annak valóban jótékony hatásáért legmeglebbebb hálámat kell önnek kifejez- nem. Mély tisztelettel

WAGNER FÜLÖP vendégül, Nagy-Lakon.

Hivatalos gyógyjelentés.

Cs. k. 23. sz. katonakórház Zagrábban. A Hoff János-féle malátakészítmények, úgy a ma- látakivonati sör, mint a malátá egészségi co- koládé, az idült betegkénél, valamint a hurut- légségi- és emésztési bajokban szenvedők- nél mint kitűnő erősítő gyógyszer használatot. A malátá egészségi co- koládé, úgy a betegk- nél, mint az idültkénél a reggeli kávét helyett.

Dr. KAISER, Dr. ISCHITZ, fő- és osztályorvos.

Főraktár: Kecskeméten: Katona Zsigmond gyógyszerésznél. Cegléden: Farkas Józsefnél. Pétegyházaán: öz. Hoffer Ad. gyógyszerésznél. Nagy-Kőrösnél: Molnár Lászlónál. Pakson: Florián Jánosnál. Szenteseen: Podbratcsky Ferencznél. 216 (5-2)

60 legfelsőbb kitüntetés. Alapítva 1854. Bécs és Budapestben 1862.

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1884.

IV. évfolyam. Előfizetési felhívás a IV. évfolyam.

„Magyar Háziasszony“

háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, a magyar gazdasz- szonyok orsz. egyletének hivatalos közlönye IV. évfolyamára.

A magyar háziasszonyok ezen egyetlen szaklapja ma már nagy elterjedésnek örvend, a társadalom minden rétegében. Képviselet a nők összes érdekeit, hasznos tanácsokat ad és a mellett a ta- kárkos gazdálkodás és rendszeres háztartás olveivel megismert, még kellemes szórakozást nyújt akkor, midőn a nő elvégezte házi teendőit. Iránya olyan, hogy a család minden tagja, a serdülő leány, a fiatal menyecske, a szerető anya, a gondos háziasszony és az éreg anyóka, egyaránt élvez- tettel olvashatják. Egyes rovatai, mint a háztartási, kertészeti, egészségügyi (házi orvos) és divat rovatai, valamint vezércikkkel is szalavatott írők és írónők által töltöttek be és a mellett a tárcza és regényrovatban is az elismert többi munkatársakkal találkozhatnak olvasóink; méltán megérdemli tehát azt a nagymérvű elköteleődést, melyben részesedik, mert hol egyszer behozzintott, ott nélkülözhetetlen társalkodó a „Magyar Háziasszony“ az olvasó asztalán. — A csinos ki- állítású, vasárnapokon 12—16 oldalon megjelenő lapnak előfizetési ára: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr.

Előfizetése a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalához: Budapest, väzi-körút 20. sz. a. intéződik és a hó bármely napjától elfogadjatnak.

A „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatala mutatóványokmányt igényel és bérmentve küld mind- azoknak, a kik ez iránt hozzá — legelőszörbiben levelezőlapal — fordulnak.

A „Magyar Háziasszony“

kiadóhivatala Budapestben, väzi-körút 20. E szaklapnak egyik háztartásból s-m szabadna hiányozni, mintün útmutatásai mellett több száz forintot lehet a háztartásban megtakarítani. 229 (5-3)

Eddig még fölül nem mulva.

MAAGER W.-féle 208 (12-5) cs. kir. szabadalmazott valódi, tisztított

CSUKAMÁJ-OLAJ

MAAGER WILHELM-től BÉCS-ben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgált és könnyen emészthetősé- génél fogva gyermekeknek is különösen ajánlt és rendelt mint a legtisztább, legjobb, legtermészetesebb és elismert hathatós szer mell- és tüdőbajok ellen, úgy görvény, hályog, daganat, bőrküreg, mirigybetegségek, gyengeségek, stb. ellen I. frtos palackokban a gyári raktárban Bécs, III. ker., Heumarkt 3., úgyszintén osztrák-magyar birodalom

valamennyi gyógyszerterái- és fűszerkereskedéseibe.

Valódi minőségben kapható Kecskeméten: Molnár J., Katona Zs. és Mach- leid A. gyógyszerészek uraknál.

Dr. Mikolasch Kár.-féle Legjobb szer gyomor-egyenség, hideglégés, betegségek utáni el- orvótlendésnél.

China-bor. Ára egy üveggel 1 ft 50 kr.

Dr. Mikolasch Kár.-féle Kitűnő elismert szer oly betegségek ellen, melyek vrszegénység, vagy rosz vértől erednek.

China-vas-bor. Ára egy üveggel 1 ft 50 kr.

Dr. Mikolasch Kár.-féle Kitűntetett szer a rosz emésztés, lassú gyomorműködés és az arra alapuló betegségeknek.

Pepsin-bor. Ára egy üveggel 1 forint 50 kr.

Dr. Mikolasch Kár.-féle Legbiztosabb szer a szervezet a gyomornak működése nélkül bőven táplálni.

Pepton-bor. Ára egy üveggel 1 ft 50 kr.

Dr. Mikolasch Kár.-féle Legjobb szer gyomor- és bélhurut- és más betegségeknek.

Rhabarbara-bor. Ára egy üveggel 1 ft 50 kr.

Főraktár osztrák-magyar birodalom részére (Galicia- és Bukovinával együtt): MAAGER WILHELM-nél BÉCS, III. Heumarkt 3.

Izsákon

egy a piac téren levő kényelmes úrilak

bolthelyiséggel,

mely a helyi viszonyoknál fogva különösen fűszerkereskedésül alkalmas,

jövő évi márczius 1-től fogva berbe, esetleg örökron is eladandó.

Tudakozódhatni Szilárdy K.

tulajdonosnál III. tized 10. sz. a. Hajós- féle házbán. 231 (3-3)

Tűzifa-eladás.

Jóminőségű száraz hasított tölgyfa, házhoz szállitva

ölenként 13 forintjával kapható II. tized, 10. sz. a. Hajós- féle házbán. 231 (3-3)